

کد درس: ۱۷

نام درس: کاربرد روش های پیشرفته دستگاهی در سنجش آلاینده ها

پیش نیاز یا هم زمان: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: واحد نظری - ۱ واحد عملی

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با روش‌های جدید آنالیز دستگاهی و ارتقای مهارت‌های آنان به گونه‌ای که بتوانند آلاینده‌های فیزیکی و شیمیایی موجود در محیط زیست را تفکیک و شناسایی و تعیین مقدار نمایند.

شرح درس:

در این درس مقاهمیم پایه ایی آنالیز مواد شیمیایی و نیز آشنایی کامل با دستگاه‌های مورد استفاده در این زمینه تدریس می‌شود، سپس با مقاهمیم Quality Control & Quality Assurance آشنا شده و روش‌های آماده سازی نمونه‌های محیطی در آزمایشگاه و سنجش درصد بازیابی (Recovery) را به صورت تئوری و سپس عملی آموخته دیده و مهارت‌های لازم را در استفاده از روش‌های مختلف کروماتوگرافی گازی و مایع، اسپکتروفوتومتری مولکولی و چذب و نشر اتمی بصورت تئوری و عملی کسب می‌نمایند و قادر خواهند بود که نتایج را مورد تفسیر قرار دهند.

سفرفصل درس (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

• LOD, LOQ, SD, RSD و روش‌های تعیین QA&QC

• مبانی و ملاحظات کار با دستگاه‌های پیشرفته (دستگاه وری)

• آنالیز عنصری: توضیح ساختارهای اتمی، روش‌های اسپکتروسکوپی نوری بر پایه چذب، نشر و قلورسانس، دستگاه وری چذب اتمی (AAS)، منابع نوری، آشکارسازها، دستگاه وری نشر اتمی (AES)، اتمایزر کوره گرافیتی، نشر اتمی با اتمایزر پلاسما (ICP)، روش‌های کالیبراسیون، آنالیز فلزات سنگین به صورت عملی

• آنالیز ترکیبات آلی فرار: توضیح مقاهمیم کروماتوگرافی گازی، انواع آشکارسازهای دستگاه کروماتوگرافی گازی، روش‌های کالیبراسیون، کروماتوگرافی گازی مجهز به دیکتور جرمی (GC-MS)، کار روی آنالیز سموم، هیدروکربن‌های نفتی

• آنالیز ترکیبات آلی غیر فرار: کروماتوگرافی مایعی، دستگاه وری، انواع آشکارسازهای دستگاه کروماتوگرافی مایعی، سقون‌های کروماتوگرافی، آنالیز برخی از داروها به صورت عملی

• آنالیز آنیون‌ها و کاتیون‌ها: روش‌های اسپکتروفوتومتری، دستگاه‌های کروماتوگرافی، یون کروماتوگرافی (استفاده از تجهیزات اختصاصی)

• روش‌های آماده سازی نمونه‌ها: استخراج، تقطیر تغليظ، SPME, SPE, HS, HSSPME, نمونه از آلاینده‌های هوا و پسماند

• شیمی سطح: مطالعه سطوح جاذب با روش‌های میکروسکوپ الکترونی، روش‌های مبتنی بر استفاده از اشعه ایکس مانند (EDAX, XRF, XRD)

• آشنایی با تجهیزات میکروبیولوژیکی

• آشنایی با روش‌های الکترو شیمیایی (با ناکید بر پایش بر خط و همزمان)

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- 1- Thomas O, Burgess C. UV-visible spectrophotometry of water and wastewater: Elsevier; 2007.
  - 2- Lajunen LH, Perämäki P. Spectrochemical analysis by atomic absorption and emission: Royal Society of Chemistry; 2004.
  - 3- POOLE CF. GAS CHROMATOGRAPHY. 1st ed: Elsevier; 2012.
  - 4- Dean JR. Extraction methods for environmental analysis: John Wiley Chichester; last edition.
  - 5- Pavia DL, Lampman GM, Kriz GS, Vyvyan JA. Introduction to spectroscopy. fifth ed: Cengage Learning; 2014.
  - 6- Corradini D. Handbook of HPLC: CRC Press; 2016.
  - 7- Holler FJ, Skoog DA, Crouch SR. Principles of instrumental analysis. Belmont: Thomson, 2007.
  - 8- Practical Instrumental Analysis: Methods, Quality Assurance and Laboratory Management, Sergio Petrozzi, Wiley-VCH, 2012.
  - 9- Modern Analytical chemistry, David Harvey, McGraw-Hill, last edition.
- ۱۰- شیمی تجزیه (ویرایش ششم) چلد سوم : اصول تجزیه دستگاهی، دکتر غلامرضا نبی بیدهندی - مهندس حسن هویدی، انتشارات خانیران، ۱۳۸۸
- ۱۱- نگرشی بر شیمی تجزیه (شیمی تجزیه ۱، ۲ و دستگاهی)، آوید حامنه‌فر، انتشارات دیباگران تهران مجتمع فنی تهران، ۱۳۸۶
- ۱۲- دستور کار آزمایشگاه شیمی تجزیه دستگاهی، ایوب پارچه یاف چدید، انتشارات دانشگاه آزاد اردبیل، ۱۳۸۸
- ۱۳- شیمی تجزیه دستگاهی، محمدرضا خاتم‌محمدی، انتشارات دانشگاه بین‌المللی امام حمینی، ۱۳۹۰
- ۱۴- شیمی تجزیه دستگاهی، هالر، نیومن، انتشارات نشر دانشگاهی، مترجم عبدالرضا سلاجقه، آخرین ویرایش.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- آزمون از مطالب نظری
- آزمون از مطالب عملی
- گزارشات کار عملی و فعالیت آزمایشگاهی

